

Datum
2017-01-12

Diarienummer
TSS 2016-2709

Handläggare
Marina Angsell
Sjö- och luftfartsavdelningen

Rapport från det 117:e mötet med IMO:s Råd (C 117) den 5-9 december 2016 i London

Sammanfattning

IMO:s råd, Council, höll sitt 117:e möte (C 117) den 5-9 december 2016 i London under ledning av Mr. Jeffrey Lantz, USA.

Rådet har 40 invalda medlemsstater, varav Sverige är en. Rådsmöten är också öppna för IMO:s övriga medlemmar som följer mötet som observatörer. Den svenska delegationen utgjordes av Pernilla Wallin (delegationsledare), Marina Angsell och Andrea Ahlberg från Transportstyrelsen.

IMO:s generalförsamling (Assembly) är organisationens högsta beslutande organ som bl.a. antar dess budget och strategiska verksamhetsplaner. Assembly möts vart annat år och nästa möte hålls i månadsskiftet november/december år 2017. Det senaste mötet med Assembly var i slutet av november/början av december 2015. En av Rådets huvuduppgifter är att förbereda Assembly och styra organisationen, enligt de av Assembly uppsatta ramarna, under tiden mellan Assemblys möten.

Flera delegationer kommenterade under C 117 på att dokumenten till mötet publicerats mycket nära inpå mötet och att detta kraftigt försvårat förberedelserna för mötet. SG beklagade att det blivit på det sättet och sade sig vara angelägen om att dokumenten ska komma ut i bättre tid inför kommande möten.

C 117 beslutade, efter omfattande diskussion och behandling i en arbetsgrupp, en vision för den kommande sexårsperioden (2018-2023) samt sju strategiska inriktningar (se agendapunkt 3). Rådet ställde ingående frågor om den av SG inrättade fonden "Delivering Strategy and Reform – Voyage Together Trust Fund" och SG fick i uppdrag att till C118 ta fram underlag som förtydligar vad fonden ska användas till och hur den ska styras, med hänsyn tagen till att Rådet framhållit att organisationens arbete huvudsakligen ska finansieras genom den ordinarie budgeten (se agendapunkt 5).

C 117 diskuterade även generalsekreterarens preliminära budgetförslag för 2018-2019 (som publicerades dagarna precis innan C 117). Ett stort antal medlemsstater var tydliga med att man generellt inte kan acceptera en höjning av avgifterna och särskilt inte med så mycket som 8,9 %. Flera av antagandena som den preliminära budgeten bygger på ifrågasattes också (se agendapunkt 5). C 117 beslutade att inte gå vidare med förslaget från Sverige m.fl. om åtgärder för att säkerställa ”better regulation” och tidigare konsekvensanalyser. Frågan finns dock kvar på agendan och Rådet kommer att återkomma i den (se agendapunkt 14).

Denna rapport är inte en fullständig redogörelse för vad som inträffade och beslutades vid mötet, utan omfattar de punkter som bedöms vara av särskilt intresse. En sammanställning av samtliga beslut som fattades vid C 117 finns i dokument C 117/D. Detta dokument, liksom övriga dokument som behandlades vid mötet, finns att tillgå via Transportstyrelsens sjö- och luftfartsavdelning.

Rubrikerna och numreringen följer mötets dagordning.

1. Adoption of the agenda

Agendan antogs utan invändningar eller diskussion.

2. Report of the Secretary-General on credentials

Vid mötet deltog samtliga 40 rådsmedlemsstater och alla förhandlingsfullmakter var giltiga. Ett stort antal av IMO:s övriga medlemsstater deltog som observatörer. Ett antal organisationer med konsultativ status till IMO närvarade också vid mötet.

3. Strategy, planning and reform

Som en led i det pågående arbetet med att ta fram ett nytt strategiskt planeringsverktyg för IMO diskuterade och beslutade C117 en vision för den kommande sexårsperioden (2018-2023) samt sju strategiska inriktningar. Efter inledande kommentarer i plenum där flera stater uttryckte sitt generella stöd till det liggande förslaget fortsatte diskussionen i en arbetsgrupp. Även om det fanns ett generellt stöd för förslaget var det många delegationer som hade kommentarer på texten. Det fanns framför allt tre frågor som vållade diskussion.

Den första frågan rörde huruvida ”human element”-aspekten skulle hanteras inom ramen för den övergripande texten, som sätter visionen i sin kontext, eller om frågan skulle få en egen strategisk inriktning. Det beslutades tidigt att rubriken till den övergripande texten skulle ändras till ”Overarching principles” för att bättre spegla att Människor, Agenda 2030 och uppsökande verksamhet är sådana aspekter som ska respekteras och integreras i allt

arbete som IMO genomför. Detta löste dock inte det bekymmer som de rådsmedlemmar som önskade en egen strategisk inriktning för "human element" kände. FR, DE och ES, tillsammans med ITF m.fl., underströk vikten av att "human element" var en egen strategisk inriktning och att mer fokus borde sättas på frågan, vilket var anledningen till att de önskade att den tilldelades en egen strategisk inriktning. De rådsmedlemmar som argumenterade emot förslaget, däribland SE, var istället av uppfattningen att frågan snarare, på grund av sin vikt, borde hanteras inom ramen för den övergripande texten som man menar pekar på att "human element"-frågan ska genomsyra allt arbete som organisationen genomför. Frågan återkom i plenum i samband med antagandet av visionsdokumentet och flera stater som tidigare intagit en passiv hållning till frågan i arbetsgruppen anslöt sig till FR och DE. Dessa stater föreslog att man skulle skjuta upp antagandet av visionsdokumentet till nästa möte. En knapp majoritet var dock för att frågan skulle hanteras inom ramen för den övergripande texten. Generalsekretären gjorde ett klumpigt försök att hitta en lösning som passade alla och föreslog en ny skrivning. Rådets ordförande löste dock smidigt situationen och förslaget som presenterades av arbetsgruppen antogs.

Den andra frågan som ledde till längre diskussioner rörde frågan om hur man på bästa sätt skulle säkerställa att IMO i den kommande sexårsperioden ska arbeta med frågor som följer av teknikutvecklingen (strategiska inriktning 2). Det japanska förslaget att inkludera viss teknik såsom användningen av stordata, sakernas internet, artificiell intelligens och autonom verksamhet möttes av motstånd med motiveringen att visionsdokumentet borde hållas mer generiskt. Trots detta återkom arbetsgruppen, med FI i spetsen, vid mer än ett tillfälle till frågan om att inkludera autonom verksamhet i dokumentet. C 117 beslutade dock att inte ta med detta då visionen sträcker sig över en sexårsperiod och den analys över de trender, utvecklingar och utmaningar som ligger till grund för visionsdokumentet visar att teknikutvecklingen förvisso går mot mer automatisering, men att fullständig autonom verksamhet förmodligen inte kommer att bli en verklighet inom denna period. C 117 tog in skrivningar i den andra strategiska inriktningen som påtalar vikten av att de regler som IMO utarbetar ska vara teknikneutrala.

Den tredje frågan som föranledde en viss diskussion var frågan om huruvida man i den strategiska inriktningen om underlättande av internationell handel (strategisk inriktning 5) skulle inkludera sjöfartsskyddsfrågor. Singapore förespråkade detta och fick stöd av stater, men det diskuterades hur detta skulle uttryckas. Arbetsgruppen var delad kring om cybersäkerhet skulle inkluderas eller ej. Anledningen var att man var osäker på om det fanns någon möjlighet för IMO att hantera det utöver vad man redan gjort. C117 lyckades hitta en formulering kring sjöfartsskyddsfrågorna som passade alla.

Texten under övriga strategiska inriktningar genomgick mindre justeringar liksom den övergripande texten som sätter visionen i kontext. Det kan särskilt noteras att det var förvånansvärt lite diskussion kring den strategiska inriktningen om klimat (strategisk inriktning 3), att en text inkluderas i den övergripande texten som speglar balansen mellan hållbarhetsmålen och industrins behov samt att man särskilt lyfter fram behoven för "Least Developed Countries" (LDCs) och "Small Island Developing States" (SIDS).

Sveriges förslag om ett tillägg i punkt 9 i den strategiska planens "vision statement" för att understryka att samarbete med andra internationella organisationer på miljöområdet inte bara bör bibehållas utan också stärkas, i relevanta fall, fick stöd och finns med i texten som godkändes.

Avseende utformandet av själva visionen så engagerade den många och texten omformulerades i stort. Den inhyrda konsulten som stödjer sekretariatet i arbetet med att ta fram ett nytt strategiskt planeringsverktyg förtydligade att första paragrafen anger var vi strävar efter att vara 2023 och andra paragrafen ska förklara hur vi når dit.

Nästa steg i processen med att ta fram ett nytt strategiskt planeringsverktyg är att utarbeta "arbetspunkter" ("outputs") samt ta fram mätpunkter som gör att man kan följa upp arbetet. Sekretariatet kommer att ta fram förslag på arbets- och mätpunkter vilka kommer att behandlas på C 118. En arbetsgrupp kommer att inrättas på C118 för detta ändamål.

4. Rules and procedures of the Council

C 117 godkände ändringar av "Rules of Procedure" för Rådet som ändrar benämningen på ordförande så den blir könsneutral.

I samband med behandlingen av ändringen av "Rules of Procedure" för Rådet framförde Cook Island (som deltar som observatör) att kommittéerna även ändrat sina RoP så att tiden en ordförande kan inneha sitt uppdrag begränsats till fem år. Rådet noterade att beslutet att begränsa tiden för förordnande som ordförande inte omfattade Rådet. Panama och Nederländerna tog ordet och framförde att de ansåg att begränsningen även skulle gälla Rådet. Det anfördes vidare att en femårsbegränsning inte var lämplig för Rådet då ordförande väljs för en tvåårsperiod. C 117 beslutade att behandla frågan vid sitt nästa möte.

5. Resource management:

(a) Human resources matters, including amendments to the Staff Regulations and Staff Rules

C 117 godkände de föreslagna ändringarna till "Staff Regulations" och noterade informationen som presenterades.

(b) Report on arrears of contributions and of advances to the Working Capital Fund and on the implementation of Article 61 of the IMO Convention

C 117 noterade informationen om i vilken utsträckning IMO:s medlemsstater fullgjort sina finansiella åtaganden gentemot organisationen och uppmanade de som ännu inte fullgjort sina åtaganden att snarast vidta åtgärder för att detta ska kunna ske. C 117 underströk återigen en strikt tillämpning av artikel 61 i IMO-konventionen (medlemsstater som inte fullgör sina finansiella åtaganden gentemot organisationen förlorar i vissa fall sin rösträtt).

(c) Budget considerations for 2016 and 2017

Rådet diskuterade generalsekreterarens rapport om genomförande och utfall av budgeten som antogs av generalförsamlingen genom "Resolution A.1100(29) Result-based budget for the 2016-2017 biennium". Diskussionen kom huvudsakligen att kretsa kring den fond som generalsekreteraren inrättat med namnet "Delivering Strategy and Reform – Voyage Together Trust Fund". Information om detta hade lämnats genom ett cirkulärbrev till medlemsstaterna. Bl.a. Korea har redan bidragit till fonden och utlovade ytterligare stöd framöver. Även om flera stater uttryckte sitt tack till generalsekreteraren och till de som bidragit till fonden så underströk flera rådsmedlemmar, inklusive Sverige, vikten av att organisationens medel används på ett transparent sätt och att rådet är involverat i organisationens arbete med att prioritera IMO:s arbete och fördelning av resurser. Flera rådsmedlemmar menade att den verksamhet som presenteras i den strategiska planen ska finansieras genom organisationens ordinarie budget och önskade ytterligare information kring hur den nya fonden ska användas. Generalsekreteraren förtydligade att den nya fonden ska användas till att stärka IMO:s arbete, bland annat genom en översyn av hanteringen av data. Han hoppades även att fonden ska kunna användas till kapacitetshöjande insatser för att stärka bl.a. implementeringen av IMO-regelverket. Generalsekreteraren fick i uppdrag att till C118 ta fram underlag som förtydligar vad fonden ska användas till, med hänsyn tagen till att rådet framhållit att organisationens arbete huvudsakligen ska finansieras genom den ordinarie budgeten.

Flera rådsmedlemmar noterade även att det fortfarande fanns ett stort antal tjänster på sekretariatet som inte tillsatts och ifrågasatte varför denna situation kvarstod från år till år. Den allmänna uppfattningen var att antingen så behövs tjänsterna och då ska de tillsättas, eller så behövs de inte och kan då strykas. Rådet gav generalsekreteraren i uppdrag att till C118 närmare analysera vilka tjänster som behöver tillsättas och vilka som kan anses som överflödiga.

(d) Results-based budget: outline of budgetary implications for 2018-2019

Rådet diskuterade generalsekreterarens preliminära budgetförslag för 2018-2019. Flera rådsmedlemmar inledde med att uttrycka sin oro över att dokumentet publicerats sent vilket försvårat granskningen. Vidare var man mycket tveksam till generalsekreterarens slutsats att det nya strategiska planeringsverktyget som förväntas börja tillämpas 2018 kommer att leda till ökade kostnader för organisationen. Det uttrycktes även oro kring generalsekreterarens indikation om att den rådande budgetprincipen, så kallad "Mized Zero Growth", eventuellt inte kan upprätthållas framöver och att en översyn är nödvändig. Generalsekreteraren antydde även att en höjning av medlemsstaternas avgifter – med så mycket som 8,9 % – kan bli aktuellt för perioden 2018-2019. Flera rådsmedlemmar påminde om att de hade nationella budgetrestriktioner att ta hänsyn till. Eventuella ändringar i de principer som budgeten vilar på måste noga motiveras och övervägas. Flera medlemsstater var tydliga med att man generellt inte kan acceptera en höjning av avgifterna och särskilt inte med så mycket som 8,9 %. Vidare uttrycktes oro över de negativa konsekvenser för IMO:s ekonomi som svängningarna i växlingskursen mellan GBP och USD orsakar. Detta var ett reellt problem som behöver hanteras. För svensk del kan det även vara av intresse att notera att vissa rådsmedlemmar ansåg att WMU:s ekonomi nu hade återhämtat sig så väl att det inte längre är motiverat att särskilt stöd utgår till WMU från organisationens vanliga budget.

6. IMO Member State Audit Scheme

C 117 noterade information om IMO Member State Audit Scheme och beslutade om generella uppmaningar om att tillhandahålla kontaktuppgifter och nominera kvalificerade auditörer.

7. Consideration of the report of the Marine Environment Protection Committee

Rapporten från MEPC, som ofta under senare år givit upphov till omfattande principdiskussioner, mottogs väl och föranledde inga stora diskussioner. Rådet noterade de beslut som fattats av MEPC 70 och ställde sig bakom rapporten från mötet.

C 117 ställde sig bakom MEPC:s begäran att IMO-sekretariatet ska allokera nödvändiga resurser för att utveckla och tillhandahålla en databas för "IMO Ship Fuel Oil Database". SG fick i uppdrag att avsätta medel till detta i budgeten för perioden 2018-2019.

C 117 godkände två "intersessional" möten med "Working Group on Reduction of GHG emissions from ships" under 2017. Det konstaterades att det första mötet ska hållas "back-to-back" med MEPC 71 och att det andra

ska hållas under hösten 2017. Inget förslag om att flytta det första mötet framfördes (det fanns vissa indikationer om att så skulle ske). C 117 godkände också i princip att gruppen kommer att behöva hålla fler ”intersessional” möten under tiden IMO arbetar enligt ”Roadmap for developing a comprehensive IMO strategy of reduction of GHG emissions from ships”.

8. Consideration of the report of the Technical Cooperation Committee

Rapporten från TC publicerades dagarna precis innan C 117 och föranledde ingen större diskussion. C 117 konstaterade att TC:s arbete och prioriteringar (t.ex. vad gäller ”2030 Agenda”) ska styras av det nya strategiska planeringsverktyget. C 117 godkände att TC håller ett tre dagar långt ”intersessional” arbetsgruppsmöte. Det framfördes kritik mot att TC föreslagit ett sådant möte då behovet av ett möte, enligt kritikerna, uppstått då det inte funnits tillräckligt med underlag vid det ordinarie mötet för att utföra arbetet. De som uttalade sig menade att brist på underlag inte bör vara ett skäl till att hålla ”intersessionals” utan att sådana endast ska hållas för att avlasta de organ som har så mycket på sin agenda att de inte kan utföra sitt arbete om de inte ges mer tid. Det var förhållandevis få som uttalade sig i frågan, vilket sannolikt beror på att underlaget publicerats så sent att majoriteten inte hunnit ta fram en ståndpunkt.

9. Technical Cooperation Fund: Report on activities of the 2015 programme

Dokumentet under denna agendapunkt publicerades dagarna precis innan C 117. C 117 noterade informationen som presenterades.

10. IMO International Maritime Law Institute

Under C 117 hölls en ceremoni där World Maritime Prize för år 2015 delades ut till Dr. Frank Lawrence Wiswall från USA. Dr. Wiswall har varit ordförande och vice-ordförande för IMO:s Legal Committee samt haft många uppdrag knutna till IMLI.

(a) Report of the Governing Board

C 117 noterade rapporten.

(b) Budget

C 117 noterade informationen om IMLI:s budget. Det noterades särskilt att Schweiz, som har bidragit ekonomiskt till IMLI:s verksamhet ända sedan IMLI grundades, hade meddelat att man inte längre hade möjlighet att bidra ekonomiskt från och med år 2017. IMLI:s Director informerade om att det uteblivna ekonomiska stödet från Schweiz inte innebar att IMLI fick omedelbara ekonomiska svårigheter, men hade föranlett IMLI att föra diskussioner om åtgärder för en långsiktigt stabil finansiering av verksamheten.

11. Report on the 38th Consultative Meeting of Contracting Parties to the London Convention 1972 and the 11th Meeting of Contracting Parties to the 1996 Protocol to the London Convention

C 117 noterade rapporten.

12. Protection of vital shipping lanes

C 117 noterade informationen som presenterades.

13. Periodic review of administrative requirements in mandatory IMO instruments

Förslaget i rekommendation 2 från ”Ad Hoc Steering Group for Reducing Administrative Requirements (SG-RAR), att utveckla GISIS till ett nytt system som kan användas i samband med hamnstatskontroller, fick inget stöd och C 117 beslutade att inte gå vidare med förslaget. C 117 ställde sig däremot bakom SG:s förslag att GISIS ska fortsätta att utvecklas för att bli en informationsportal från vilken data kan hämtas som kan användas i beslutsprocesser och SG fick i uppdrag att ta fram en vision för GISIS och presentera denna för Rådet.

14. Principles to be considered in the review of existing requirements and the development of new requirements

C 117 behandlade dokument C 117/14 (Grekland, Sverige, UK, BIMCO, IACS, ICS, INTERCARGO och INTERTANKO) med ett förslag på hur IMO ska arbeta för att ta fram bättre konsekvensanalyser och därmed kunna vidta lämpliga och effektiva åtgärder (”better regulation”). Ett stort antal stater uttalade som om förslaget, men diskussionen kom att handla om detaljer i förslaget snarare än att om hur IMO:s organ kan arbeta för att kunna skriva bättre och väl underbyggda regler. Samtliga stater som uttalade sig ansåg att förslaget var för komplext och uttryckte en oro för att arbetet med att ta fram konsekvensanalyser skulle leda till en ökad administrativ börda. Förslaget om att inrätta en grupp för att analysera om det finns s.k. ”compelling need” för nya outputs fick också mycket kritik. Sammanfattningsvis stod det klart att Rådet inte var redo att föra en konstruktiv diskussion eller vidta åtgärder för att säkerställa ”better regulation”. Sverige diskuterade frågan med övriga co-sponsors och konstaterade att det kan finnas behov om att föra en allmän diskussion i Rådet om innebörden av ”better regulations” och behovet av tidiga konsekvensanalyser innan man går vidare med förslag på åtgärder för att uppnå detta. Rådet beslutade att bibehålla frågan på agendan och återkomma till denna.

15. External relations:**(a) Relations with the United Nations and the specialized agencies**

Informationen noterades.

(b) Joint Inspection Unit

Informationen noterades.

(c) Relations with intergovernmental organizations

Inga dokument hade skickats in under denna agendapunkt.

(d) Relations with non-governmental organizations

Information om ett namnbyte (World Sailing Ltd.) noterades.

(e) Report on World Maritime Day 2016

C 117 noterade information om IMO:s aktiviteter med anledning av World Maritime Day 2016 samt information om World Maritime Parallell Event som anordnades i Istanbul, Turkiet den 3-6 november 2016.

C 117 erinrade även om beslutet att temat för World Maritime Day 2017 ska vara "Connecting ships, ports and people" och att Panama ska anordna World Maritime Parallell Event.

SG konstaterade att flera årsdagar/jubileum infaller år 2018 och att planeringen av dessa, och kopplingen till World Maritime Day, bör påbörjas i god tid. SG lade därför, muntligen, fram ett förslag till temat för 2018 års World Maritime Day, vilket är ett halvår tidigare än vanligt. C 117 godkände SG:s förslag till tema för 2018 års World Maritime Day: "IMO 70: Our heritage – Better shipping for a better future".

(f) Report of the Day of the Seafarer 2016

Informationen noterades.

(g) IMO Maritime Ambassador Scheme

Informationen noterades.

16. Report on the status of the Convention and membership of the Organization

SG informerade C 117 om att Vitryssland tillträtt IMO-konventionen den 29 november 2016 och därigenom blivit IMO:s 172:a medlemsstat. En representant från Vitryssland var på plats vid mötet som observatör och höll ett kort anförande.

17. Report on the status of conventions and other multilateral instruments in respect of which the Organization performs functions

C 117 uttalade sitt stöd för förfarandet att verifiera tonnage, så som det finns beskrivet i dokument C 117/17/1. Council uppmanade SG att i förväg informera Rådet om avsteg från förfarandet behöver göras för att få tillgång till mer uppdaterad information (vilket skedde när Barlastvattenkonventionen höll på att träda i kraft).

18. Place, date and duration of the next session of the Council and substantive items for inclusion in the provisional agendas for the next two sessions of the Council

Rådets 118:e möte kommer att hållas på IMO i London den 24-28 juli 2017.

Marina Angsell